

Länsstyrelsen
Västerbotten

BESLUT

Datum
2014-11-11

Ärendebeteckning
511-530-2012
Arkivbeteckning
2402275

1(5)

Beslut om naturreservat för Ottjärn i Nordmalings kommun

(3 bilagor)

Beslut

Länsstyrelsen beslutar med stöd av 7 kap 4 § miljöbalken (1998:808) att det område som redovisas på bifogad karta, bilaga 1, ska vara naturreservat.

Med stöd av 3 § förordningen (1998:1252) om områdesskydd fastställer länsstyrelsen bifogad skötselplan, bilaga 3.

Administrativa uppgifter

Namn	Ottjärn
Nummer	2402275
NVR id	2041270
Natura 2000	SE0810433 Lögdeälven (SAC), berör mindre del
Kommun	Nordmaling
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	10 km nordväst om Lögdeå, LM Rutnät Ekoruta 20J2d Mittkoordinat (SWEREF 99TM): 709388; 7060782
Naturgeografisk region	29 a, Kustslätter och dalar med finsediment kring norra Bot- tenviken
Gräns	Se beslutscharta
Ägarkategori	Enskilda markägare
Fastigheter	Ottjärn 1:4, 1:5 och 1:12
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	22,4 ha
Skyddad areal produktiv skog	17 ha

Syftet med reservatet

Syftet med Ottjärns naturreservat är att bevara värdefulla naturskogsmiljöer i form av äldre hänglavsrik granskog, högproduktiv granskog samt lövrika granskogsmiljöer. Inom området förekommande typiska växt- och djursam-
hällen samt arter ska ges möjlighet till ett gynnsamt bevarandetilstånd. Na-
turskogsstrukturer som exempelvis skiktning, död ved och gamla grova träd
ska utvecklas och finnas i gynnsam omfattning. Syftet är också att bevara en
naturligt fungerande bäcksträcka av ett mindre vattendrag. Denna Natura
2000-naturtyp med sina naturligt förekommande växter och djur ska bidra
till gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-typen på biogeografisk nivå.

Syftet ska uppnås genom att reservatet tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik och genom naturliga störningsregimer som exempelvis storm. Fri-luftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet. Reservatet ska även kunna användas för naturstudier, undervisning och forskning.

Naturreservatets prioriterade syfte enligt miljöbalken är att:

- Bevara värdefulla naturmiljöer

Motiv för beslutet

Ottjärns naturreservat är beläget drygt 10 km nordväst om Lögdeå i Nordmalings kommun. Reservatet utgörs av äldre hänglavstrikt granskog och högproduktiv granskog vilken utgör en prioriterad skogstyp. Utmed Ottjärnbäcken, som rinner genom området, växer skog med stora värden knutna till rikedomerna på lövträd, främst asp. Bäcken är ett biflöde till Lögdeälven och ingår i Natura 2000-nätverket (SE0810433 Lögdeälven). Området är också beläget i en värdetrakt med likartade områden i dess närhet.

I Västerbottens län är områden med naturskog sällsynta och endast spridda fragment av naturskog finns kvar i länet. Dessa fragment har en avgörande betydelse för att bevara naturskogens ursprungliga flora och fauna. Bildandet av Ottjärns naturreservat bidrar till att ytterligare 17 ha produktiv skogsmark skyddas i länet. Reservatet kommer därmed att ha betydelse för att säkra den biologiska mångfalden i Västerbottens skogslandskap. Skyddet av detta område kommer att stärka möjligheterna att nå miljömålet *Levande skogar* samt även *Levande sjöar och vattendrag*.

Länsstyrelsen bedömer att bevarande av områdets naturvärden inte går att förena med exploatering av området, skogsbruk eller andra arbetsföretag eller anläggningar. Därför bör området i enlighet med miljöbalkens 1 kap 1 § skyddas som naturreservat enligt 7 kap 4 §.

De positiva effekterna för bevarandet av den biologiska mångfalden är stora och överväger de negativa effekterna som orsakas av inskränkningarna i markanvändningen. Föreskrifterna har avvägts enligt 7 kap 25 § miljöbalken och går inte längre än vad som krävs för att syftet med reservatet ska uppnås.

Ärendets beredning

Ottjärns höga naturvärden blev kända i samband med att markägarna skickade in en intresseanmälan, inom Komet-programmet, till länsstyrelsen. Länsstyrelsen kom tillsammans med markägarna fram till att områdets naturvärden bäst skyddas genom bildandet av ett naturreservat. Under beredningen av ärendet har länsstyrelsen besökt området vid tre tillfällen för att samla in underlag om områdets naturvärden. I samband med länsstyrelsens fältbesök uppmärksammades höga naturvärden på en angränsande fastighet.

Dessa markägare har informerats om de höga naturvärdena vilket lett till ännu en intresseanmälan inom Komet-programmet. Naturvårdsverket tillstyrkte i juli 2012 att länsstyrelsen kunde påbörja förhandlingar med berörda markägare, på fastigheterna Ottjärn 1:5 och 1:12, med syfte att bilda naturreservat av området. Naturvårdsverket tillstyrkte i oktober 2013 även utökningen på Ottjärn 1:4. Efter förhandlingar har överenskommelser om inträngsersättning träffats med samtliga markägare.

Reservatsförslaget har under november/december 2013 sänts på remiss till berörda sakägare och myndigheter. Två myndigheter, SGU och Skogsstyrelsen, och tre av sakägarna har yttrat sig över förslaget. Dessa har alla tillstyrkt förslaget och inte haft några synpunkter i övrigt.

Reservatsföreskrifter

För att trygga ändamålet med reservatet förordnar Länsstyrelsen att nedan angivna föreskrifter samt vård- och förvaltningsbestämmelser ska gälla.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för förvaltaren av naturreservatet att vidta de åtgärder som behövs för att nå syftet med reservatet och som anges i föreskrifter med stöd av 7 kap 6 § miljöbalken

Föreskrifter om inskränkningar i rätten att använda mark- och vattenområden inom reservatet (7 kap 5 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. uppföra byggnad eller annan anläggning,
2. anlägga väg, mark- eller luftledning samt rör och ledningar i vattnet eller på botten,
3. bedriva täkt eller annan verksamhet som förändrar mark- eller bottentopografi, yt- eller dräneringsförhållanden som att gräva, spränga, borra, schakta, dika, dämna, utfylla, tippa, dumpa, muddra eller anordna upplag
4. fälla eller på annat sätt skada levande eller döda träd och buskar, upparbeta vindfällan, ta frö eller vidta någon skogsbruks- eller skogsvårdsåtgärd
5. plantera in för trakten främmande djur- eller växtart,
6. framföra motordrivet fordon förutom på befintlig väg genom reservatet samt med undantag för uttransport av fälld älg och för snöskoterkörning vintertid på snötäckt, väl tjälad mark
7. släppa ut eller sprida avloppsvatten, gifter, vådliga ämnen, bekämpningsmedel, kalk eller växtnäringsmedel,

Föreskrifter om förpliktelse för fastighetsägare och/eller annan sakägare att tåla visst intrång (7 kap 6 § miljöbalken)

Markägare och innehavare av särskild rätt till marken förpliktigas att tåla att följande anordningar utförs och åtgärder vidtas för att tillgodose syftet med reservatet.

1. utmärkning av reservatet,
2. uppsättning av informationstavlor,
3. restaurering av bäcken genom byte av vägtrumma samt iordningställande av lekbottnar,
4. undersökningar och övervakning av områdets växt och djurarter.

Föreskrifter om rätten att färdas och vistas i, samt om ordningen i övrigt, inom reservatet (7 kap 30 § miljöbalken)

Det är förbjudet att

1. göra åverkan på mark eller växtlighet, inräknat döda, stående och ligande träd,
2. störa djurlivet, t ex genom att klättra i boträd eller medvetet uppehålla sig närmare rovfågelbo, lya eller gryt än 100 m,
3. framföra motordrivet fordon med undantag för snöskoterkörning vintertid på snötäckt och väl tjälad mark,
4. uppsätta tavla, plakat, affisch, skylt, inskrift och därmed jämförbar anordning.

Föreskrifterna ska inte utgöra hinder för underhåll av befintlig väg och luftledning genom reservatet.

Upplysningar

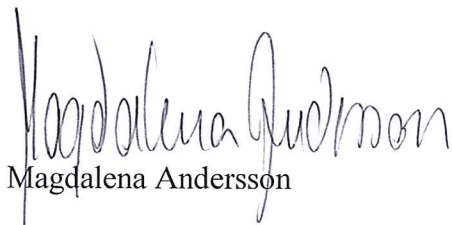
Länsstyrelsen vill erinra om att utöver reservatsföreskrifterna gäller även andra lagar, förordningar, och föreskrifter för området. Av särskilt betydelse är att delar av området (Ottjärnbäcken) är utpekad som ett Natura 2000-område enligt EU:s Art- och habitatdirektiv (92/43/EEC), s.k. SAC-område. Inom Natura 2000-området gäller tillståndsplikt enligt 7 kap 28-29 §§ miljöbalken för åtgärder och verksamheter som direkt eller indirekt på ett betydande sätt kan påverka naturmiljön.

Jakt får bedrivas inom reservatet enligt gällande jaktlagstiftning förutsatt att föreskrifterna följs.

Länsstyrelsen kan med stöd av 7 kap 7 § miljöbalken medge dispens från meddelade föreskrifter om det finns särskilda skäl.

Enligt 29 kap 8 och 9 §§ miljöbalken gäller bland annat att brott mot föreskrift som meddelats enligt 7 kap 5 och 30 §§ miljöbalken kan medföra straffansvar. Har någon vidtagit åtgärd i strid med meddelad föreskrift, kan Länsstyrelsen enligt 26 kap 9 och 14 §§ miljöbalken vid vite förelägga om rättelse.

Enligt skogsvårdslagens 4 § ska lagens bestämmelser eller föreskrifter meddelade med stöd av lagen inte tillämpas i den mån de strider mot föreskrifter som har meddelats med stöd av 7 kap. miljöbalken.

Magdalena Andersson

Sören Uppsäll

Bilagor

1. Beslutskarta
2. Hur man överklagar
3. Skötselplan

Sändlista

Miljö- och hälsoskyddsenheten, Nordmalings kommun,
914 81 NORDMALING

Lantmäterimyndigheten i AC-län, Box 3044, 903 02 UMEÅ

Naturvårdsverket, GM, 106 48 STOCKHOLM

Riksantikvarieämbetet, Box 5405, 114 84 STOCKHOLM

SGU, Uppsala, Box 670, 751 28 UPPSALA

Skogsstyrelsen, Box 284, 901 06 UMEÅ

Vilhelmina södra sameby, Tomas Nejne, Box 2077, 912 98 KLIMPFJÄLL

Naturskyddsföreningen i Västerbotten, c/o Staffan Landström,
Gruvbergsvägen 19, 93733 BYGDSILJUM

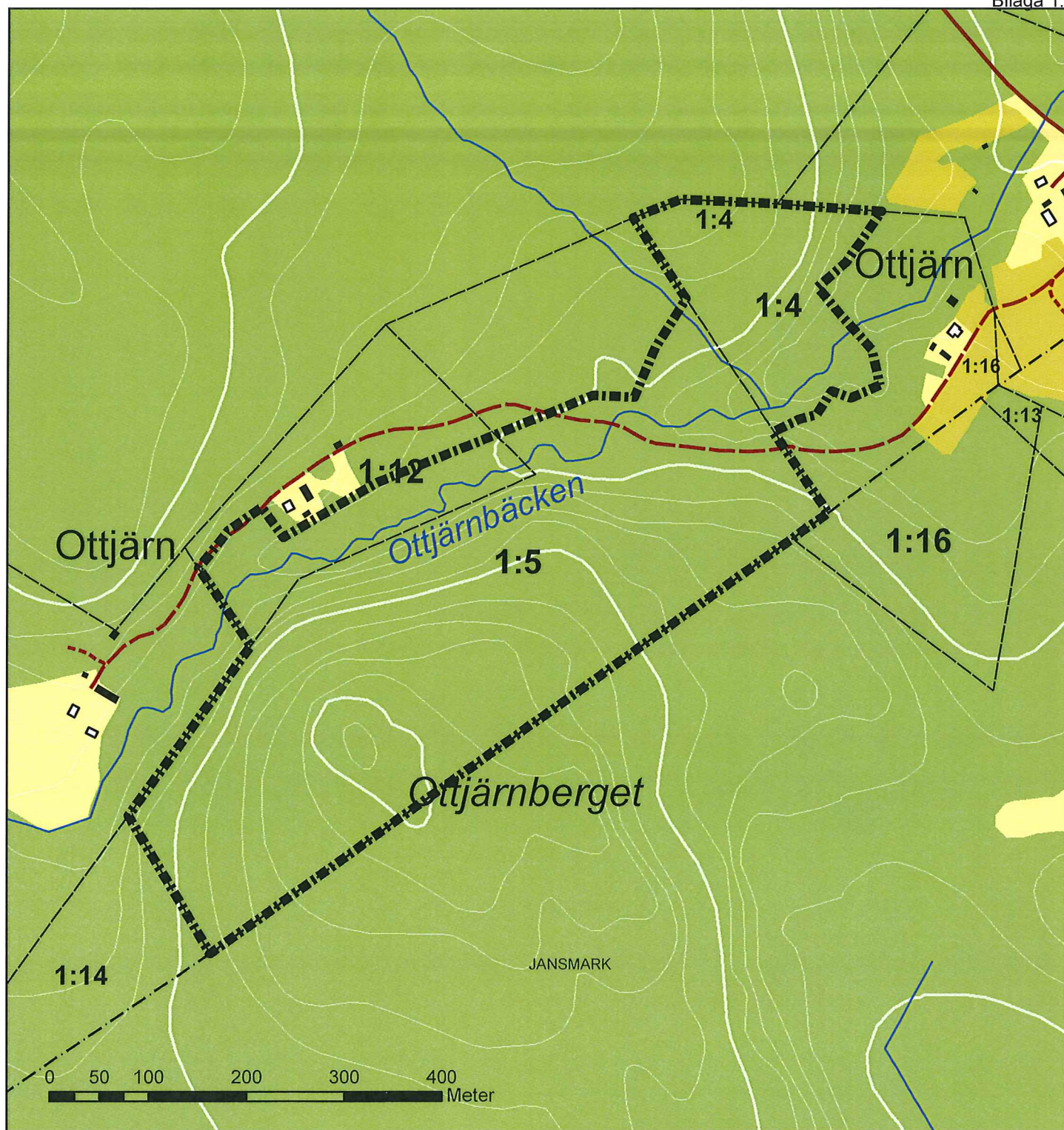
Paul Bäcklund, Ångermanlandsgatan 16 A, 891 35 ÖRNSKÖLDSVIK

Lage Johansson; Agnäs 99, 916 91 BJURHOLM

Lizbet Olofsson, Nygatan 5, 914 33 NORDMALING

Kjell Hägglund, Erikstorpsgratan 8, 217 54 MALMÖ

Gun Grundström, Murarvägen 23, 891 77 JÄRVED

Naturreservat

Ottjärn

Nordmalings kommun
Västerbottens län

Dnr 511-530-2012

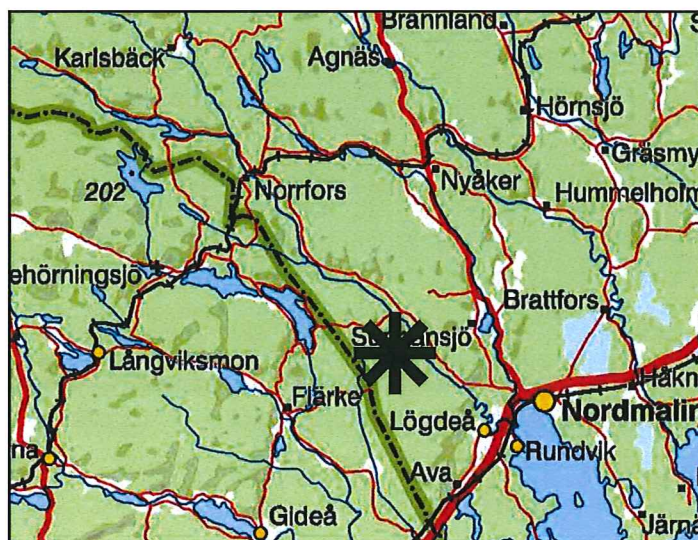

Reservatsgräns

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bakgrundskartor © Lantmäteriet

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 2.

Hur man överklagar till Regeringen

Är du missnöjd med Länsstyrelsens beslut kan du överklaga detta hos Regeringen, men klagan ska lämnas eller skickas till Länsstyrelsen. Överklagan ska vara skriftlig och undertecknad.

Var tydlig med att

- skriva vilket beslut som överklagan gäller. Det gör du enklast genom att ange ärendebeteckningen (511-530-2012),
- redogöra för varför du menar att Länsstyrelsens beslut är fel och hur du anser att beslutet ska ändras,
- underteckna brevet, förtydliga namnteckningen, uppge adress och telefonnummer.

Om du anlitar ombud kan istället ombudet underteckna brevet. I så fall bör en fullmakt sändas med.

Om du har handlingar eller annat som du anser stöder din ståndpunkt så bör du bifoga dem.

Brevet ska lämnas in eller skickas till:

Länsstyrelsen Västerbotten
901 86 UMEÅ

Länsstyrelsen måste ha fått brevet senast **den 15/12 2014**, annars kan överklagandet inte tas upp.

Länsstyrelsen
Västerbotten

Bilaga 3. till "Beslut om naturreservat för Ottjärn".

SKÖTSELPLAN

Datum
2014-11-11

Ärendebeteckning
511-530-2012
Arkivbeteckning
2402275

1(6)

SKÖTSELPLAN FÖR NATURRESERVATET OTTJÄRN I NORDMALINGS KOMMUN

Foto: Länsstyrelsen

Länsstyrelsen Västerbotten
Storgatan 71B
901 86 Umeå
Växel: 010-22 54 000

1. Syftet med säkerställande och skötsel

Syftet med Ottjärns naturreservat är att bevara värdefulla naturskogsmiljöer i form av äldre hänglavsrik granskog, högproduktiv granskog samt lövrika granskogsmiljöer. Inom området förekommande typiska växt- och djursamhällen samt arter ska ges möjlighet till ett gynnsamt bevarandetilstånd. Naturskogsstrukturer som exempelvis skiktning, död ved och gamla grova träd ska utvecklas och finnas i gynnsam omfattning. Syftet är också att bevara en naturligt fungerande bäcksträcka av ett mindre vattendrag. Denna Natura 2000-naturtyp med sina naturligt förekommande växter och djur ska bidra till gynnsam bevarandestatus för Natura 2000-typen på biogeografisk nivå.

Syftet ska uppnås genom att reservatet tillåts utvecklas fritt genom intern dynamik och genom naturliga störningsregimer som exempelvis storm. Friluftsliv som grundar sig på allemansrätten ska kunna bedrivas i hela reservatet. Reservatet ska även kunna användas för naturstudier, undervisning och forskning.

Naturreservatets prioriterade syfte enligt miljöbalken är att:

- Bevara värdefulla naturmiljöer

2. Beskrivning av naturreservatet

2.1 Administrativa uppgifter

Namn	Ottjärn
Nummer	2402275
NVR id	2041270
Natura 2000	SE0810433 Lögdeälven (SAC), berör mindre del
Kommun	Nordmaling
Län	Västerbotten
Lägesbeskrivning	10 km nordväst om Lögdeå, LM Rutnät Ekoruta 20J2d Mittkoordinat (SWEREF 99TM): 709388; 7060782
Naturgeografisk region	29 a, Kustslätter och dalar med finsediment kring norra Botenviken
Gräns	Se beslutskarta
Ägarkategori	Enskilda markägare
Fastigheter	Ottjärn 1:4, 1:5 och 1:12
Förvaltare	Länsstyrelsen i Västerbottens län
Totalareal	22,4 ha
Skyddad areal produktiv skog	17 ha

2.2 Naturtyper inom området

Naturtyp KNAS	Areal (ha)
Tallskog	3
Granskog	8
Barrblandskog	3
Lövblandad barrskog	3
Triviallövskog	1
Övriga skogsimpediment	4
Vatten	0,1

Naturtypsindelning enligt Kontinuerlig naturtypskartering (KNAS).

2.3 Beskrivning av reservatet

Reservatet är beläget drygt 10 km nordväst om Lögdeå i Nordmalings kommun. Från Ottjärnbergets topp på 260 m.ö.h. sluttar området drygt 100 meter ner mot Ottjärnbäcken i norr. Sydostsluttning ner mot Ottjärnbäcken inkluderar också ett mindre biflöde med angränsande ravin. Ottjärnbäcken, som meandrar från väst till öst genom området, är bitvis nedskuren i en djup ravin och mynnar i Sågbäcken, biflöde till Lögdeälven. Berggrunden består i den SV delen av en fin- till medelkornig granit eller granodiorit. I den nordöstra delen av reservatet övergår berggrunden till medel- till grovkornig, grovporfyrisk, grå till röd revsundsgranit. Reservatet ligger under högsta kustlinjen och jordarterna utgörs av svallsediment som i huvudsak består av sand och grovmo. En mindre väg passerar genom områdets nordöstra del.

Skogen är helt grandominerad med en dominerande beståndsålder på ca 100 - 130 år, men spridda äldre träd på ca 150 år förekommer. Aspar och grova björkar förekommer allmänt spridda i beståndet och fläckvis även tall. Småflikig brosklav förekommer mycket allmänt på asparna. Bestånden har viss åldersspridning och luckighet. Nere efter bäcken förekommer mer löv så som björk, al, säl, trädformig rönn och mycket grova aspar. Produktiviteten beskriver en gradient från ordinarie boniteter upp mot hållmarkerna till betydligt produktivare delar nere mot bäcken. Här förekommer mycket grova granar med en diameter upp till 60 cm. Blåbärsris dominerar fältskiktet i den övre delen av sluttningarna. Längst upp i sluttningen är skogen gles och mycket hänglavsrik med riklig förekomst av skägglavar, manlav, garnlav och violettgrå tagellav. I den nedre delen av sluttningen finns det gott om utströmningsområden med rikare vegetation och utmed bäcken dominerar höga ormbunkar, tolta och vänderot. Död ved förekommer sparsamt, på någon del allmänt. Den döda veden utgörs främst av nydöd ved, både stående och liggande. Enstaka grånade tallhögstubbar med spår efter äldre skogsbränder förekommer mycket sparsamt. Stubbar efter gallring förekommer spridd i hela området. Kvarlevor av en gammal gärdesgård hittades också i sluttningen vilket indikerar tidigare betespåverkan. I nordsluttningen mot bäcken återfanns även två gropar som skulle kunna vara fångstgropar.

Hållmarkerna i söder är bevuxna med en gles, lågvuxen och luckig tallskog där död ved förekommer mycket sparsamt. Några mindre partier innehåller lite mer produktiv tallskog med inslag av gran och björk. I sydostsluttningen mellan

Ottjärnbäcken och det mindre biflödet står en lövblandad barrskog med ett mycket stort inslag av gamla, grova och högväxta björkar och aspar. Skogen är tät och självgallrande med rikliga mängder av död ved, främst björk, gråal och asp men även gran. Fältskiktet domineras av lågörtvegetation med ekbräken, harsyra och ekorrbär. Här finns spår efter två kolmilor varav en mycket stor. Skogen har troligen kommit upp efter denna verksamhet för drygt 100 år sedan och inte rörts sedan dess. Längre upp i slutningen minskar lövinslaget och granen dominerar trädskiktet med fältskikt av blåbärsris.

Ottjärns naturreservat har betydelse för sällsynta och rödlistade arter som är beroende av naturskogar. Följande intressanta arter har noterats i området (hotkategori enligt svenska rödlistan, Gärdenfors, 2010): Granticka (NT), kötticka (NT), rävticka, garnlav (NT), småflikig brosklav (NT), violettgrå tagellav (NT), lunglav (NT), skinnlav, tolta, tretåig hackspett (NT).

2.4 Natura 2000

Mindre delar av naturreservatet, Ottjärnbäcken, ingår i Natura 2000, den Europeiska Unionens nätverk av skyddade områden, utifrån Art- och habitatdirektivet (Lögdeälven SE0810433) som ett s.k. SAC-område. Den naturtyp (livsmiljö) som enligt EG:s art- och habitatdirektiv (Rådets direktiv 92/43/EEG) förekommer inom reservatet är *mindre vattendrag* (3260).

3. Skötselområden för naturvärden med bevarandemål och åtgärder

Reservatet är indelat i två skötselområden. För områdena redovisas bevarandemål och skötselåtgärder. Skötselområdenas bevarandetillstånd anses gynnsamt när bevarandemålen är uppnådda.

3.1 Skötselområde 1: Boreal naturskog

Skötselområdet består av samtliga skogar och skogsimpediment inom reservatet.

Bevarandemål

Skötselområdet ska präglas av naturskogsstrukturer såsom döda och döende träd, skiktning samt spridning i ålder och diameter. Naturliga processer och störningsregimer som exempelvis stormfällning, självgallring, insektsangrepp och nyetablering av träd i skogen ska tillåtas fortgå ostört. Som en del i skogens naturliga utveckling kan dessa processer göra att skogsområdet under perioder kan komma att få en förändrad karaktär. Arealen boreal naturskog ska vara 22 ha.

Skötselåtgärder

Inga åtgärder.

3.2 Skötselområde 2: Mindre vattendrag

Skötselområdet består av den meandrande Ottjärnbäcken med ett lite biflöde. Arealen är mycket liten och utgör mindre än 0,1 ha. Bäckens rinner bitvis djupt nedskuren i sandiga sediment. Ottjärnbäcken rinner ut i Sågbäcken och ingår i Natura

2000-området Lögdeälven (SAC, SE0810433). Skötselområdet utgörs av Natura 2000- naturtypen *mindre vattendrag (3210)*.

Bevarandemål

Skötselområdets vattendrag ska utvecklas fritt utifrån de naturliga processerna erosion och sedimentation samt utifrån naturliga vattenflöden och vattenståndsfluktuationer. Strukturer och artsamhällen som hör till skötselområdets naturtyper ska fortsättningsvis ha en god bevarandestatus.

Skötselåtgärder

Vägtrumman bör bytas ut för att möjliggöra fiskvandring och lekbottnar i ordning ställas för att kompensera för den negativa påverkan som skett på lekområden i bäcken. Förutom dessa engångsåtgärder genomförs inga åtgärder.

4. Skötsel för friluftsvärden med mål och åtgärder

Reservatet nyttjas i dagsläget inte i någon större omfattning för friluftliv och besöksfrekvensen bedöms inte öka i och med bildandet av reservatet.

Mål och åtgärder

Det övergripande målet för friluftslivet är att området ska användas utifrån dess naturgivna förutsättningar. En informationsskylt (A3) ska sättas upp i anslutning till reservatsgränsen och vägen i östra kanten med beskrivning av naturmiljöer i reservatet, föreskrifter för allmänheten och en karta.

5. Övriga anläggningar

En mindre luftledning och en mindre väg passerar genom reservatets nordöstra hörn på en sträcka av 130 respektive 200 meter.

6. Nyttjanderätter

Jakt får bedrivas av jakträttsinnehavare enligt gällande jaktlagstiftning och i enlighet med gällande reservatsföreskrifter.

7. Utmärkning av gränser

Reservatet ska hållas väl utmärkt enligt svensk standard och Naturvårdsverkets anvisningar. Gränserna bör ses över vart 10:e år och målas om vid behov.

8. Sammanställning av skötselåtgärder

Skötselåtgärd	Var	Tidpunkt	Prioritet ¹
Montering av informationsskylt (A3)	Se bilaga 1	2015/2016	1
Byte av vägtrumma	Vägpassage		3
Iordningställande av lekbottnar			3

¹Siffran anger prioriteringsordning utfall genomförandet av skötselåtgärderna begränsas av tillgängliga resurser, där 1 är högsta prioritet och 3 lägsta.

9. Uppföljning och tillsyn

Tillsynen av området utförs av naturvårdsförvaltaren och ska dokumenteras skriftligt. Tillsynen innefattar, utöver en besiktning av att reservatsföreskrifterna efterlevs, även utmärkningar och skyltar inom reservatet.

Tillsynen och uppföljningen av reservatet kommer tillsammans att utgöra ett underlag för en eventuell revidering av skötselplanen.

9.1 Uppföljning av skötselåtgärder

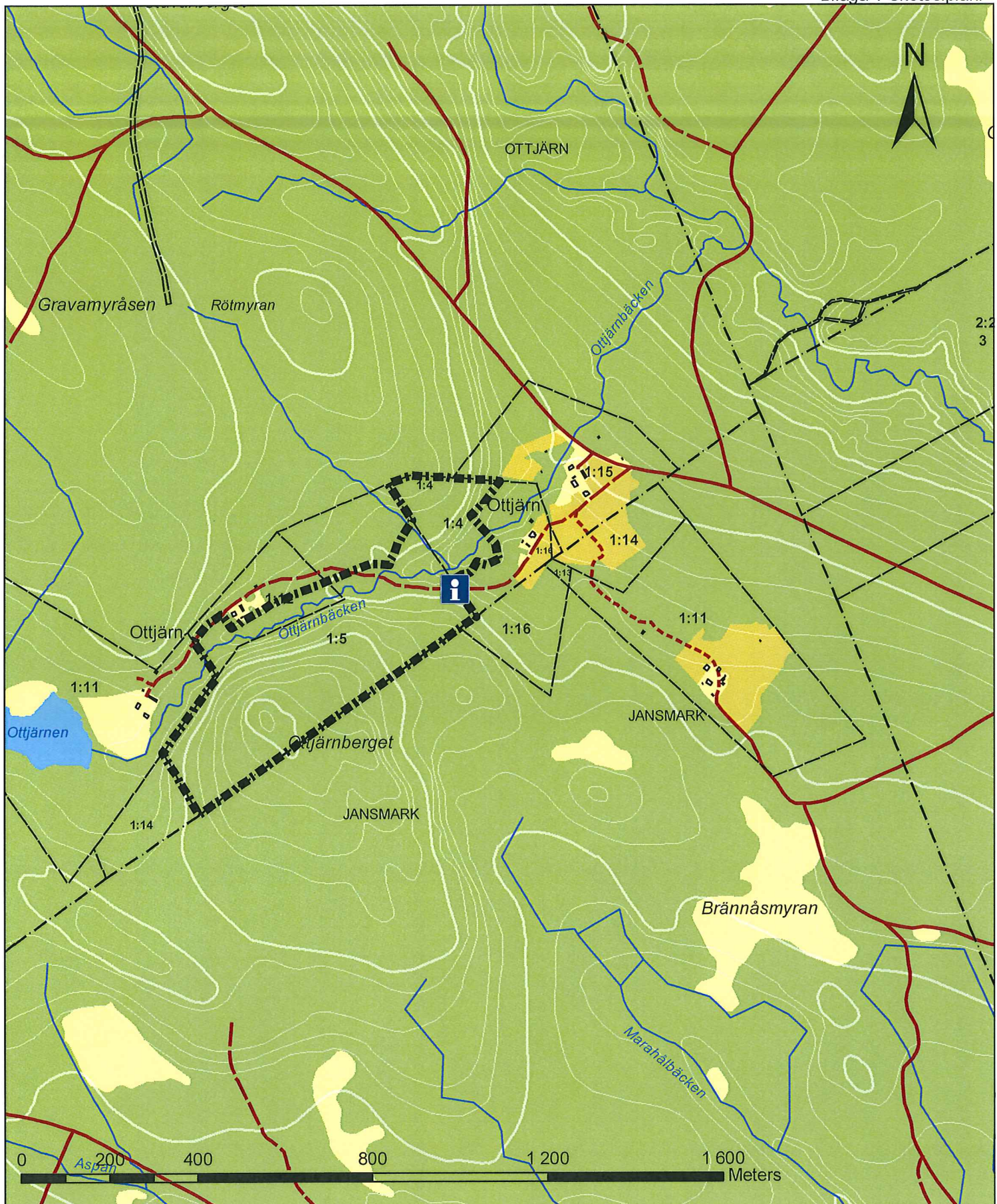
I samband med att skötselåtgärder utförs ska utgångsläget innan åtgärden, tidpunkt för åtgärd, åtgärdens omfattning och utförande samt uppnått resultat dokumenteras för att möjliggöra en långsiktig uppföljning. Vidare ska även kostnaderna för åtgärderna noteras.

9.2 Uppföljning av bevarandemål

Områdets bevarandemål ska följas upp enligt fastställda metoder för uppföljning av skyddad natur. Uppföljningen kommer att ske utifrån reservatets skötselområden och enligt den indelning i naturtyper för basinventering av skyddad natur som finns registrerad i databasen NNK (Natura-naturtypskarteringen). Indelningen kan komma att ändras efter ytterligare fältbesök i reservatet.

Kartbilaga:

1. Anläggningar för friluftsliv.

Bilaga 1 Skötselplan för Ottjärns naturreservat. Anläggningar för friluftlivet. Dnr 511-530-2012

Reservatsgräns

Anläggningar

Informationsskylt